

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. II. Vtrum in ministro confessionis necessaria sit potestas jurisdictionis,
eaque sit omnino distincta à potestate Ordinis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

ad exercitium sui officii, cum aliis premeretur conscientia peccati mortalis, & copiam Confessoris non haberet, accessit ad laicum ut confiteretur, timens ne demon peccata inconfessa propalaret, quod factum sic ei profuit, ut demon nullum ejus peccatum manifestare potuerit, solumque dixerit, se non posse de ejus peccatis loqui, quia antequam intraret in Ecclesiam, cum aliquo secreto sermonem habuerat, prædictam confessionem non obscure indicans. Nunc autem propter exortam Lutheri hæresim, usus hujusmodi confessionis cessavit in Ecclesia; unde non debet fieri nisi raro, & cum præmissis cautionibus. Si vero aliquando contingat fieri, non debet laicus verba formæ Sacramentalis proferre, dicendo *Ego te absolvo* &c. sed solum uti verbis deprecativi modi, dicendo, *Absolvat te Deus vel Absolvat te Summus Sacerdos, Christus*. Tenebitur autem ad servandum secretum, idque majori vinculo, quam obligatione secreti naturalis, quia hujusmodi confessio, licet non sit Sacramentalis, tamen dicit ordinem ad Sacramentum, & gerit similitudinem aliquam cum confessione Sacramentali. Unde grave peccatum mortale committeret quicumque illam revelaret, & esset dignus supplicio, non tamen eodem prorsus modo, quo Sacerdos violans sigillum confessionis.

ARTICULUS II.

Utrum in Ministro confessionis necessaria sit potestas jurisdictionis, eaque sit omnino distincta à potestate ordinis?

§. I.

Duplici conclusione duplex hac difficultas resolvitur.

Dico primò, in ministro confessionis jurisdictionem esse planè necessariam, non solum ut licet, sed etiam ut valde à peccatis absolvat. Ita D. Thomas hic art. 4. ubi sic ait: *Sicut ille qui non est Sacerdos non potest hoc Sacramentum conferre, ita nec ille qui non habet jurisdictionem; & propter hoc oportet sicut Sacerdoti, ita proprio Sacerdoti confessionem fieri: cum enim Sacerdos non absolvat nisi ligando ad aliquid faciendum, ille solus potest absolvere, qui potest per imperium ad aliquid faciendum ligare. Quæ veritas definita fuit in Concilio Lateranensi cap. Omnis utriusque sexus, ubi dicitur alienum Sacerdotem non posse solvere vel ligare sine licentia proprii. In Florentino in decreto unionis, ubi asseritur ministrum hujus Sacramenti esse Sacerdotem habentem auctoritatem absolvendi ordinariam vel delegatam. Ac demum in Tridentino sess. 14. cap. 7. ubi sic habetur: *Quoniam natura & ratio iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos tantum feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verisimile esse hac Synodo confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse quam Sacerdos in eum proferat in quem non habet ordinariam aut subdelegatam potestatem. Quibus verbis Concilium non solum conclusionem nostram aperte docet, sed etiam rationem fundamentalem quâ probetur insinuat: Hoc enim Sacramentum essentialiter est quoddam iudicium, & absolutio Sacramentalis nihil aliud est quam prolatio sententia: Atqui natura & ratio iudicii illud exposcit, ut sententia**

non nisi in subditos feratur. Ergo in ministro hujus Sacramenti requiritur jurisdictio.

Dico secundò, potestas jurisdictionis est omnino distincta à potestate ordinis, quam quilibet sacerdos recipit in impositione manuum Episcopi, cum prolatione horum verborum: *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remisera peccata, remittuntur eis, & quorum retinera peccata, retenta sunt*.

Hæc conclusio est contra plures Theologos, existimantes potestatem jurisdictionis non distingui à potestate ordinis, qui tamen diversimodè explicant suam sententiam. In primis enim Armacanus lib. 11. de Questionibus Armenorum cap. 4. censet quemlibet sacerdotem hoc ipso quod est ordinatus posse valde absolvere, licet per Ecclesiæ prohibitionem fieri, ut non possit licet nisi eos quibus Ecclesiæ id permittit. Quod fit, ut si quis sciens constituitur sacerdos non habenti potestatem audiendi confessiones, contra sio ejus invalida sit & nulla, non defectu potestatis absolvendi, sed ratione obicis quem apponit penitens dum contra prohibitionem Ecclesiæ constituitur ei cui non debet. Si vero bonafide & ignorans faciat, valida erit confessio; remittitur tamen illam proprio sacerdoti repetere, ut præceptum Ecclesiæ servet de confitendo proprio sacerdoti.

Sed hic modus dicendi videtur erroneus, & repugnans Conciliis supra citatis, asserentibus non quemlibet sacerdotem, sed eum tantum qui habet jurisdictionem, posse à peccatis absolvere, & absolutionem eam nullius esse momenti, quam sacerdos in eum proferat, in quem ordinariam aut delegatam non habet jurisdictionem, ut loquitur Tridentinum supra relatum. Ex quo manifestè sequitur, quod si quis bonafide confiteretur peccata sua sacerdoti non habenti potestatem audiendi confessiones, non absolveretur valide, defectu potestatis absolvendi.

Secundò, Cajetanus tomo 1. opusculi 1. docet ad valde absolvendum, nihil interdu requiri amplius, quam ut penitens se voluntarie subiciat sacerdoti habenti solam ordinis potestatem, sine jurisdictione ordinaria, vel delegata. Sicut in arbitrio habente potestatem judicandi partibus, nulla requiritur nova potestas judicandi ex parte Principis, quia nullam possunt partes in arbitrium conferre jurisdictionem; requiritur tamen ex parte ipsorum, qui se arbitrio submitunt judicando.

At hoc quoque repugnat manifestè Conciliis supra citatis, quæ requirunt in Confessorio, ut vel sit ordinarius pastor penitentis, vel si non est pastor ejus ordinarius, nec ex officio curæ regiminis ipsius habeat, licentiam seu delegationem ordinarii habeat: Ad subjectionem voluntaria penitentis, neque est ordinaria jurisdictio, neque delegata; neque enim illa subjectione est potestas regendi animas ex officio; neque etiam est delegatio, delegare enim est actus superioris. Ergo ad valde absolvendum non sufficit ut penitens voluntarie subiciat Sacerdoti.

Tertiò Navarrus in cap. Placuit dist. 4. existimat sacerdotes in sua ordinatione accipere totam potestatem jurisdictionis, sed eam ligari ab Ecclesia, ita ut neque licet neque valide possint actum exire, nisi illa permittente. Unde licet initio nascentis Ecclesiæ, omnes sacerdotes jurisdictione possent quoscunque penitentes voluntarie se submittentibus à quibuscunque peccatis absolvere, modò tamen id non possunt, propter prohibitionem Ecclesiæ.

16. Sed hic etiam modus dicendi repugnare videtur A
verbis Tridentini supra relatis, aperte supponen-
tibus aliquos esse Sacerdotes, qui non habent
jurisdictionem neque ordinariam neque subdele-
gatam, adeoque nullam. Ergo falsum est, Sacer-
dotem accipere in sua ordinatione totam pote-
statem jurisdictionis. Deinde alie potestates à
Christo immediate concessæ, non possunt ita per
Ecclesiam ligari, ut valde in actum exire neque-
ant; ut patet de potestate consecrandi corpus
Christi, confirmationem potestatis impediri ne vali-
de operetur. Ergo si potestas jurisdictionis cui-
libet sacerdoti ex vi sue ordinationis immediate
à Christo conferatur, nullum est fundamentum
asserendi, quod possit per Ecclesiam ita ligari, ut
valide in actum exire non possit.

17. Quartò Vazquez qu. 93. art. 1. dubio 2. Ange-
lus, Petrus de Ledesma, & alii docent, quemli-
bet Sacerdotem in ipsa ordinatione jure divino
accipere completam potestatem absolventi à
peccatis, quantum est ex parte principii, sed de-
esse illis materiam, quæ per auctoritatem Eccle-
siæ eis designatur. Quod explicat Ledesma ex-
emplo Episcoporum titularium, quibus licet in
sua consecratione potestas Episcopalis confere-
tur, desunt tamen illis subditi in quos jurisdic-
tionis usum exercent. Aliud exemplum adducit
Vazquez, quod à Paludano desumptum, com-
parat enim Sacerdotes iudicibus quibusdam di-
catis Chartulariis, qui olim ab imperatore consti-
bantur, nullis subditis assignatis, sed solum cum
auctoritate iudicandi de litibus eorum qui vel-
lent se illorum iudicio submittere. Sicut enim illi
totam potestatem iudicariam & auctoritatem
iudicandi accipiebant ab Imperatore, quamvis
determinatio materie non fieret ab illo, sed à liti-
gantibus se sponte submittentibus; sic Sacerdo-
tes accipiunt totam auctoritatem & potestatem
absolventi à Christo, per Sacramentum ordinis,
quamvis determinatio materie, id est personarum
absolvendarum, non fiat à Christo, sed ab
Ecclesia.

18. Sed hæc etiam sententia displicet. Primò quia
falsum est, quemlibet sacerdotem in ipsa ordina-
tione jure divino accipere completam potesta-
tem absolventi à peccatis, sicut Episcopi titula-
res in sua consecratione accipiunt completam
potestatem conferendi Confirmationem, & Or-
dines; alias sicut Episcopi titulares valide ordi-
nant, quamvis illicitè; sic etiam quilibet Sacer-
dos quemlibet valide, quamvis illicitè, absolvet,
quod est incidere in sententiam Armacani,
suprà impugnata.

Secundò, quia hæc sententia menti & doctri-
næ Tridentini non videtur consona. nam Tri-
dentinum supra citatum hæc duo sumit tanquam
æquivalentia, habere subditos, & habere juris-
dictionem, cum sic ait: *Quoniam igitur natura &*
vario iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos
tantum feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei
fuit, nullius momenti esse absolutionem, quam Sacer-
dos in eum profert, in quem ordinariam aut subdele-
gatam non habet jurisdictionem; id est in eum qui
non est ei subditus: Atqui Sacerdotes per Sa-
cramentum Ordinis, nullo accipiunt subditos,
ut fatentur Adversarii: Ergo neque accipiunt
jurisdictionem, juxta mentem & modum
loquendi Concilii Tridentini.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

Obijcies primò contra primam conclusionem:

Si ad valde absolvendum, præter potesta-
tem Ordinis, necessaria esset jurisdictio, nullus
posset Summum Pontificem valde absolvere:
Sed hoc est absurdum: Ergo &c. Sequela Ma-
joris probatur, Nullus potest habere jurisdic-
tionem in Summum Pontificem, quia non potest
illam accipere ab ipso Pontifice, qui sicut non ha-
bet jurisdictionem supra seipsum, ita nec potest
illam alteri conferre; neque etiam ab alio, cum
Pontifex nullum in terris superiorem agnoscat.

Respondent Paludanus, Cano, & plures alii,
jurisdictionem à Christo immediate conferri ei
quem Summus Pontifex in Confessarium eligit,
ipsam verò Pontificis electionem, esse conditio-
nem tantum requisitam, ut immediate à Christo
jurisdictio illi conferatur. Hæc solutio probabili-
tate non caret.

Melius tamen respondent, Confessarium ele-
ctum à Pontifice, ab ipso immediate accipere ju-
risdictionem; ad hoc enim non requiritur quod
Pontifex immediatam jurisdictionem habeat in
seipsum, sed sufficit quod sicut habet à Christo
potestatem subijciendi quoscunque fideles cui-
bet Sacerdoti; ita & habeat ab eodem Christo
potestatem subijciendi seipsum cui vult; ex qua
subjectione conferre censetur Sacerdoti electo
jurisdictionem in seipsum, non ut Pontificem,
sed ut peccatorem. Unde S. Thomas hic art. 4.
ad 4. ait: *Quod Prælati concessum est, quod possint*
eligere proprios Sacerdotes Confessores, qui quantum
ad hoc sunt eis superiores: sicut etiam unus medicus ab
alio curatur, non in quantum medicus, sed in quan-
tum infirmus. Quamvis ergo Summus Ponti-
fex non possit dare jurisdictionem in seipsum in
foro externo, propter excellentiam & præroga-
tivam suæ dignitatis majoris omni aliâ humanâ,
quam non decuit submitti auctoritati purè hu-
manæ iudicij ipsâ inferiorum; secus tamen de
foro interno favorabili, cujus iudicium omnibus
post Baptismi lapsis est ad salutem necessarium.

Obijcies secundò: Quilibet Sacerdos potest
quemlibet in articulo mortis existentem ab o-
mnibus peccatis absolvere; imò & quemlibet a-
lium, à peccatis venialibus, & mortalibus alias
confessis; Ergo in ministro confessionis non re-
quiritur jurisdictio, ut valde à peccatis absolvat.

Respondeo, concesso Antecedente, negando
Consequentiam, quilibet enim Sacerdos ex Ec-
clesiæ concessione, per usum continuum decla-
rata, habet jurisdictionem ad absolvendum quem-
libet in articulo mortis existentem, ut declarat
Tridentinum sess. 14. cap. 7. ubi postquam do-
cuit necessariam esse jurisdictionem in Sacerdo-
te, ut valde à peccatis absolvat, & quemlibet
Episcopum in sua diocesi, causas aliquas crimi-
num graviores suo posse peculiari iudicio refer-
vare, subdit: *Verumtamen prout admodum, ne hac*
ipsa occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei
custoditum semper fuit, ut nulla sit reservatio in arti-
culo mortis; atque idcirco omnes Sacerdotes quoslibet
pœnitentes à quibuscunque peccatis & censuris absolvere
possunt. Ubi per articulum mortis intelligi de-
bet non modo tempus illud in quo mors jam pro-
ximè imminet, estque moraliter certa, & ferè
inevitabilis, sed etiam illud in quo est probabile
mortis

mortis periculum, eò quòd mors frequenter in tali casu eveniat; ut si prægnanti partus instat, si bellum actu aggrediendum est, aut periculosa navigatio suscipienda. Neque enim purandum est, Ecclesiam in tanto periculo, pio matris officio decesse voluisse, ac permittere ut aliquis tunc exponatur morti, sine prævia confessione, defectu jurisdictionis.

Ad illud quòd subditur de peccatis venialibus & mortalibus jam remissis, similiter dicendum est, quemlibet sacerdotem toleratum habere ex concessione Ecclesiæ facultatem & jurisdictionem absolventi ab illis peccatis, ut pater ex eo quòd Ecclesia privat excommunicatū vitandum potestate absolventi à venialibus, ut communiter docent Theologi. Aliqui tamen existimant, ad absolvendum ab illis peccatis, nullam requiri jurisdictionem, eò quòd Prælati Ecclesiæ neminem ad illorum confessionem cogere possint.

23. Obijces tertio: Potestas jurisdictionem est aliquid morale tantum, ut infra patebit: Sed ad effectum physicum, qualis est remissio peccatorum, mediante gratiā, non requiritur aliquid morale: Ergo potest jurisdictionis non est necessaria in Sacerdote, ad hoc ut remittat peccata, & ab illis sacramentaliter absolvat, sed ad id sufficit potestas ordinis, quæ physica & realis est.

24. Respondeo quòd licet ad effectum physicum modo præcisè physico causandum, non requiratur aliquid morale, bene tamen ad effectum physicum, non tantum modo physico, sed etiam morali, producendum: remissio autem peccatorum mediante gratiā in Sacramento penitentiae, non tantum physicè, sed etiam moraliter causatur, quia causatur modo judiciali, qui est moralis.

25. Obijces quarto contra secundam conclusionem: Nullus est Sacerdos cui in sua ordinatione nõ detur potestas absolventi à peccatis in ordinatione enim sacerdotali Episcopus in persona Christi profert verba illa Joan. 20. *Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis* &c. quibus & non aliis Christus contulit Apostolis integram potestatem jurisdictionis in foro interiori: Ergo potestas jurisdictionis, nihil importat præter potestatem ordinis, siue characterem.

26. Respondeo Sacerdotes ex vi suæ ordinationis, & illorum verborum, *accipite Spiritum Sanctum*, &c. recipere potestatem absolventi à peccatis, non moralem, in qua consistit potestas jurisdictionis, sed physicam, in qua consistit potestas ordinis. Ad probationem in contrarium dico, quòd licet Apostoli simul cum ordinatione Sacerdotali & Episcopali, jurisdictionem universalem in Christianos omnes acceperint, eam tamen non receperunt ex vi talis ordinationis, nec ex vi illorum verborum, *accipite Spiritum Sanctum* &c. sed ex speciali privilegio, ratione necessitatis, & Apostolicæ dignitatis, illis concessio. subindeque nec simplicibus Sacerdotibus, nec ipsius etiam Episcopis communicato; nam Episcopi merè rituales alicujus loci in quo nullus Christianus existit, sicut nullos habent subditos, ita nec ullam jurisdictionem, quæ sine subditis esse non potest. Eridem est de Episcopis illis qui absolute privantur suo Episcopatu, aut cum Summi Pontificis venia, illi renuntiant; hi enim omnes sunt quidem Episcopi quoad characterem, & potestatem ordinis, tamen careant jurisdictione, quam vel nondum acceperunt, vel eà spoliati sunt.

27. Instabis: Sacerdotes ex vi illorum verborum,

A *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis*, &c. constituuntur iudices, subindeque potestatem judiciariam recipiunt: Sed potestas judiciaria est potestas moralis & non physica: Ergo ex vi illorum verborum Sacerdotes recipiunt potestatem moralem absolventi à peccatis, ac prout ipsam jurisdictionem.

Confirmatur: Potestas physica ad absolvendum à peccatis consistit in characterē sacerdotali. Sed antequam Episcopus proferat illa verba, *Accipite Spiritum Sanctum*, quorum remissio patet, &c. Sacerdos characterē sacerdotali nō habet: Ergo antequam illa verba proferat, non recipit potestatem physicam ad absolvendum à peccatis, subindeque ex vi illorum verborum non recipit potestatem physicam ad absolvendum à peccatis, sed duntaxat potestatem moralem, quæ est ipsa potestas jurisdictionis.

Ad instantiam respondeo Sacerdotes ex vi illorum verborum constitui iudices apertissime, quatenus accipiunt potestatem ordinis, ratione cuius deputantur tanquam apti ad ferendam sententiam: constituuntur autem actu iudices, quando actus ipsi conferuntur subditi, quia tunc primò habent jus ad ferendam sententiam.

Ad Confirmationem dico, potestatem physicam ad absolvendum, non consistere in characterē sacerdotali, sed in quodam modo reali & intrinseco majoris perfectionis & extensionis ipsius, ratione cuius character est potentia physica non tantum supra corpus Christi reale ad consecrandum ipsum, sed etiam supra corpus Christi mysticum, siue supra fideles penitentes, ad physicè causandum in Sacramento penitentiae eorum Satisfactionem per gratiam: licet autem antequam Episcopus in consecratione Sacerdotum proferat hæc verba, *Accipite Spiritum Sanctum*, &c. jam sint characterē sacerdotali insigniti, secundum quòd character importat præcisè potentiam physicam supra corpus Christi reale, non tamen secundum quòd, ratione prædicti modi, est insuper potentia physica supra corpus Christi morale & mysticum, illum enim modum recipit solum in prolatione illorum verborum, *Accipite Spiritum Sanctum* &c.

Obijces quinto: Initio nascentis Ecclesiæ omnes Sacerdotes poterant quoscunque penitentes, voluntarie se submittentem, à quibuscumque peccatis absolvere: Ergo quilibet Sacerdos habebat jurisdictionem ex vi suæ ordinationis. Consequentia videtur legitima, hæc cedens verò probat Navarrus ex cap. *Placuit*, de Preb. dist. 6. in quo Urbanus II. qui floruit circa annum 1100. prohibet, ne deinceps ulli Sacerdoti liceat, quemlibet alteri Sacerdoti committum, ad penitentiam recipere, siue ejus consensu, cui potest se commisit: Nam dictio *Deinceps* (inquit) & similes, denotant constitutiones in quibus ponuntur, præterita non comprehendere, subindeque ante illam constitutionem Urbani II. consuevit se fideles alteri quàm proprio Sacerdoti committere.

Respondeo primò, negando Antecedens, nam longo tempore ante Urbanum II. non licebat fidelibus alteri quàm proprio Sacerdoti committere, ut colligitur ex Epistola 2. decretali Calixti I. quæ habetur in Decreto Gratiani 9. quæst. 1. ubi sic dicitur: *Nemo alterius terminum insurpet, nec alterius parochianum judicare præsumat, quia talis sententia irrita erit, nec ulli vim habebit.* Unde particula illa *deinceps*, quæ Urbanus II. in sua constitutione usus est, non significat antea

fuisse licitum confiteri cuilibet Sacerdoti, sed est confirmatio prohibitionis antiquae: saepe enim solent confirmari ordinationes antea factae, vel ut habeant maiorem vim, vel quia antiquae incipiunt à plerisque negligi, & in desertudinem abire.

Respondeo secundò, dato Antecedente, negando Consequentiam, nam quamvis initio nascentis Ecclesiae, usque ad tempora Urbani II. fuisset illa consuetudo, ut quilibet Sacerdotes, quoscunque poenitentes absolvent, habuissent tunc Sacerdotes potestatem jurisdictionis absolvendi quoscunque, non præcise vi suae ordinationis, sed ex concessione Ecclesiae ita volentis, sicut nunc vult ut Sacerdos quilibet possit quemlibet in articulo mortis existentem ab omnibus peccatis absolvere, imò & quemlibet alium à peccatis venialibus, & mortalibus aliis confessis, ut in solutione secunda objectionis declaravimus.

§. III.

Corollaria notata digna.

EX dictis inferes primò, potestatem jurisdictionis in foro poenitentiali esse quid morale, nimirum deputationem legitimam ad exercendum officium Confessoris, absolvendum à peccatis, modo judiciali; sicut potestas jurisdictionis in foro externo, consistit solum in deputatione legitima ad exercendum officium iudicis, sive ad absolvendum seu damnandum modo judiciali. Hoc tamen inter has duas potestates discrimen intercedit, quod potestas jurisdictionis in foro externo, non praesupponit necessarium aliam potestatem physicam, quae sit fundamentum illius; nihil enim physicum habet iudex in foro externo, ratione suae dignitatis, quod non habeant vel habere possint ceteri cives, dignitate iudicis desitunt: contra verò potestas jurisdictionis in foro poenitentiali, necessarium supponit aliquam potentiam physicam ordinis supernaturalis, nimirum characterem sacerdotalem, cum modo reali & intrinseco extensionis supra corpus Christi mysticum, ut supra diximus: unde carentes characterem sacerdotalem, non possunt ab Ecclesia deputari ad exercendum officium Confessoris, & absolvendum à peccatis, modo judiciali.

Inferes secundò, potestatem jurisdictionis in foro poenitentiali duplicem esse, sicut in aliis judiciis, ordinariam nimirum, sive ex officio, & delegatam, sive ex commissione. Ordinaria dicitur illa quam quis habet ex vi proprii iuneris & officii, qualis est ea quam habet Summus Pontifex in omnes fideles, Episcopi in sua dioecesi, Parochi intra limites suae parochiae, & Praelati Religionum in suos subditos; illi enim omnes ex officio sunt pastores animarum. Delegata verò ea dicitur, quam quis habet non ex officio, sed tantum ex commissione alterius qui habet jurisdictionem ordinariam.

Inferes tertio, potestatem jurisdictionis in multis differre à potestate ordinis. Primò quia potestas ordinis confertur cuilibet Sacerdoti, per sacram ordinationem; potestas verò jurisdictionis per deputationem legitimam ad exercendum officium Confessoris, & absolvendum à peccatis. Secundò, quia Sacerdotes omnes in potestate ordinis aequales sunt, non verò in potestate jurisdictionis. Tertio, potestas ordinis invariabilis est ac indelebilis, secus verò potestas jurisdictionis, quae potest augeri vel minui, imò & totaliter

Tom. V.

A auferri, etiam in Summo Pontifice, qui licet suam jurisdictionem supremam & amplissimam immediate à Deo habeat, potest tamen si velit illi renuntiare, ut à Coelestino IV. factum est. Deum potestas ordinis non potest delegari, bene tamen potestas jurisdictionis.

Quares ad complementum hujus disputationis, an approbatio Episcopi sit conditio necessaria requisita, ad hoc ut Sacerdos in foro poenitentiali habeat jurisdictionem, & valide à peccatis absolvere possit?

Respondeo affirmative, quamvis enim jure antiquo illa non esset necessaria, sed sola superiorum licentia sufficeret, jure tamen novo, in Concilio Tridentino edito, illa necessarium requiritur, nam sess. 23. cap. 15. de Reformatis habetur: *Decernit sancta Synodus, nullum, etiam regularem, posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopo per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus judicetur, approbationem, quae gratis detur, obtineat; privilegium & consuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obstantibus.* Ubi duo modi approbationis assignantur: alter per collationem parochialis beneficii, alter per examen Episcopi, si illis videatur esse necessarium. Prior modus antiquus est, posterior novus, & à Concilio introductus. Sicut ergo idem Conciliū sess. 24. cap. 1. de Reform. statuit ad validitatem matrimonii requiri praesentiam Parochi cum duobus vel tribus testibus, quae tamen antea non requirebatur: ita decrevit ad validitatem Sacramenti poenitentiae, requiri necessarium in ministro approbationem Episcopi, quae antea requisita non erat. Unde sicut post Tridentinum, matrimonium clandestinum invalidum est; ita & absolutio data à Sacerdote ab Episcopo non approbato. Quare poenitens, etiam si bonà fide confiteatur Sacerdoti ab Episcopo non approbato, tenebitur iterum confiteri approbato, cum primum id noverit: atque ita ferunt declarasse Congregationem Cardinalium, qui auctoritatem habent explicandi Concilium.

Ex his inferes primò, eos qui obtinent parochiale beneficium, id est cui animarum cura annexa est, non egere Episcopi approbatione, ut possint audire confessiones, quia Concilium illos excipit, his verbis: *Nisi aut parochiale beneficium obtineant.*

Inferes secundò, Episcopos, vel Abbates Episcopalem, vel quasi Episcopalem jurisdictionem habentes, non egere approbatione, cum sit eadem vel potior ratio de his ac de Parochis; bene tamen superiores Religionum, cum hi nullo modo eximantur à Concilio. Idem dicendum de publicis Theologiae Doctores, ut anno 1577. definivit Pius V. qui tamen vetat eos pravo examine approbandos esse, ut refert Henriquez lib. 6. de Sacram. cap. 6. Aliqui tamen existimant eos ab illa lege excipi, eo ducti argumento, quod approbatio publicae Academiae suppleat approbationem Episcopi. Sed standum est declarationi Pontificis.

Inferes tertio, non posse Parochos deputare ad audiendas suorum Parochianorum confessiones, cum qui neque est approbatus ab Episcopo, neque parochiale beneficium obtinet; ille enim à Concilio non reputatur idoneus hujus Sacramenti minister.

Inferes quarto, Episcopum non posse sibi eligere in Confessarium Sacerdotem sibi non sub-

ditum,

ditum à proprio Ordinario non approbatum, ut determinavit Congregatio Cardinalium, Concilii Tridentini interpretum, circa cap. 15. sessionis 23. Verba ejus sunt: S. D. N. *audiré relatione Congregationis, declaravit Episcopum vigore privilegii de quo in cap. fin. de Penit. & Remiss. non posse sibi eligere Sacerdotem sibi non subditum, qui à proprio Ordinario non fuerit adhuc ad formam hujus decreti (Tridentini Concilii) admissus, seu approbatus, ad audiendas confessiones.*

42. Inferes quinto, ad audiendas Confessiones Regularium, non esse necessarium habere Episcopi approbationem, quia Concilium limitat suum decretum ad eos qui audiunt Confessiones secularium, his verbis: *Nullus etiam Regularis, possit confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire.* Unde non tenentur Superiores Religionum, cum Confessarios assignant suis subditis, eos Episcopo præsentare, ut ab eo approbentur. Ex quo

43. Inferes sexto, quod quando Superior concedit subdito licentiam eligendi sibi Confessorem in itinere, potest sibi eligere quemcumque, etiam ab Ordinario non approbatum; nam hoc ipso quod licentia non limitatur, censetur concessa in sua amplitudine.

44. Inferes septimo, probabilius esse ad audiendas Confessiones non sufficere approbationem petitam ab Episcopo, & ab illo injustè negatam. Concilium enim requirit ut Confessarius sit approbatus, si beneficium parochiale non obtineat: non est autem approbatus, qui tantum petit & non obtinet approbationem, sive justè negetur, sive injustè. Neque obstant variae Pontificum Constitutiones, nempe Clementis V. Benedicti XI. & Leonis X. concedentium Fratribus mendicantibus licentiam audiendi Confessiones secularium, si Episcopus eam injustè ipsis denegaverit; his enim omnibus videtur Tridentinum derogare voluisse, hæc generali clausula, *Privilegiis & consuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obstantibus.*

45. Dixi probabilius esse, quia opposita sententia non caret probabilitate, pluresque habet illustres patronos ac defensores, nempe Navarrum, Dianam, Rodriguem, Layman, Henriquem, qui ait illam communiter receptam esse à Doctoribus Salmanticensibus, & Complutensibus, fuisseque in Academia Parisiensi publicè propositam, & propugnatam; & ex Doctoribus Parisiensibus illam expressè docet Gamachæus Tract. de Penit. cap. 18. his verbis: *Si tamen obtinere non potuerint Religiosi licentiam, & revera digni inventi fuerint, tunc temporis Summus Pontifex de plenitudine Apostolica potestatis, eandem facultatem simpliciter illis concedit: Atque omnes istæ Extravagantes in corpus juris communis relatae sunt, & multæ jam locis in praxim redactæ, neque à Concilio Tridentino mutatae aut revocate.* Et fanè evidens non est, neque certum, voluisse Tridentinum derogare prædictis Pontificum Constitutionibus: Tum quia non est credibile, Concilium voluisse favere injustitiæ Prælatorum injustè approbationem Regularibus recusantium, & aliquorum odiis adversus illos. Tum etiam, quia ut ex Archidiano & Felino docet Navarrus in Summa cap. 27. ut Concilii generalis decreto censetur derogatum, requiritur expressa ejus derogatio, quia hujusmodi Concilii decretum, speciali honore & prerogativa dignum est, ita ut non veniat in generali revocatione intelligendum: Prædictæ vero Clementis V. & Leonis X. Constitutiones, in

A Conciliis generalibus Viennensi, & Lateranensi editæ sunt: Ergo illis non videtur Tridentinum derogare voluisse.

Quæres secundo, utrum ministrans Sacramentum cum jurisdictione tantum probabiliter, valide absolvat?

Respondeo validam esse absolutionem, Sacramentum ministrare in casu necessitatis. Licet enim in materia & forma Sacramentorum non liceat sequi opinionem probabiliorum, bene tamen in jurisdictione. Ratio est, quia in primo casu exponit quis se periculo faciendi Sacramentum invalidum, non autem in secundo; cum enim ministrans Sacramentorum, non dependat ab Ecclesia de consensu ejus, sed ab institutione Christi. Ecclesia non potest, etiam in casu necessitatis, defectum supplere: è contra vero, cum periculo ab Ecclesia pendeat, quando probabiliter existimans se habere jurisdictionem, quæ tamen de facto non habet, ministrans Sacramentum penitentiae in casu necessitatis, tunc Ecclesia censetur supplere jurisdictionem; ut constituitur Parocho, cujus acta omnia valida sunt, si communiter habeatur ut Parochus. Dixi, si ministrat Sacramentum in casu necessitatis, quia nunquam Ecclesia supplet jurisdictionem, nisi in necessitate.

DISPUTATIO X

De Qualitate & Integritate Confessionis.

Ad quæst. 9. Supplementum.

Celebris est hæc disputatio, in eamque dem plures agitari solent graves difficultates & controversiæ, sequentibus articulis discutiendæ & resolvendæ.

ARTICULUS PRIMUS.

An, & in quibus casibus, confessio possit esse informis, & tamen valida?

§. I.

Quibusdam præmissis referuntur sententiæ.

Notandum primò, hæc nos non loqui de deformitate quæ proveniat ex defectu formæ sacramentalis: Sed de ea quæ provenit ex defectu gratiæ, & remissionis peccatorum. Unde nomine Confessionis informis, sed tamen validæ, intelligimus eam quæ caret effectu ob quem fit videlicet gratiæ & peccatorum remissionis, per quam tamen conficitur verum poenitentia Sacramentum, adveniente formæ absolutionis. Ratio autem hujus denominationis est, quia cum ultima forma Sacramenti poenitentiaæ veluti extrinseca, sit gratia, quæ significatur & constituitur virtute ipsius, si detur Confessio sacramentalis, quæ non obstante suo valore cum forma absolutionis non producat gratiam, dicitur informis.